

Ó, alt, öreg, ős, régies

„A költőnek az volt a szándéka, hogy még hat regényt ír, amelyben kifejthette volna nézeteit a fizikáról, a polgári életről, a háborúról, a történelemről, a politikáról és a szerelemről, ahogyan az *Ofierdingenben* a költészetről tette.”

Ludwig Tieck kiegészítése Novalis *Heinrich von Ofierdingen* című regényéhez

„It is a tale
Told by an idiot, full of sound and fury,
Signifying nothing.”

Shakespeare: *Macbeth*

„Ülök egy nő szagában”

Gottfried Benn

(Fizika. 2020) Öreg kulcs. Annyira régi, hogy fogalmad sincs, hová illet valamikor. Nincs olyan kulcslyuk vagy ajtózár *sehol*, és nem is emlékszel rá, hogy lett volna. Egy régi szög, enyhén görbe, keményfából ránthatták ki. Ó papucs gumiból. Agyonhasznált papucs, lifeg a talpa. Dobjam ki, kérdezi magától (K). Két lepattogzott zománcú piros fazék. Lábos és fazék. Előszed a sublót alsó fiókjából egy kupac gondosan egymásra hajtott régi pólót, és egy műanyagzacskóba pakolja. Beleteszi a szöget meg a papucsot. Nem jók semmire. A kulcsot nem találja. Pedig idettem, mondja. Magában beszél. Benéz az ágy alá is, bosszankodik. Ki kéne porolni, gondolja. Vagy mondja ezt is? Kidobja a zacskót. Ki-visz mindent a ház elé, az egyik kuka tetejére pakolja. Amikor a fürdőszobában leráncigálja a nadrágját, kiesik a zsebéből a kulcs.

(Háború. 1969) Szevasz, mondja egy fickó. Ez *hirtelen* van, hirtelen megállítja egy ember, (K) majdnem nekiütközik. Oldalvást áll, nem (K) orra elé, mégis előtte. A Moszkva téri metróállomás kijárata, (K) jön fel a pokolból. A fickó (K) karja felé nyúl, nem ér hozzá. Elnyílt száj, tétován pillog, olyan távolságra van tőle, hogy épp ne érje el. Megáll előtte egy ember, szevasz, ismétli, és hozzát teszi (K) vezetéknevét. (K) úgy érzi, alig kap levegőt. Kap levegőt, de pocsekul, ilyenkor nem figyel rendesen kifelé, sehova se figyel, bosszankodik, arra meg végképp nem ér rá, hogy megálljon. Kerülje ki? Nem tudod, ugye, hallja annak az embernek a hangját, nem ismerd meg, ugye? Nem kérdezi, semmiféle kérdő hangsúly, mondja maga elé, olyan, mintha víz alól beszélne. Nem, válaszol (K), és a saját morgó hangját is a víz alól hallja, sietek, mondja, ilyenkor senkit nem ismerek meg. Maszkban senkit nem ismerek meg. Már nincs rajta a maszk, és a faszin sincs, mégis ezt válaszol-

ja, valamiképp jobb híján, pedig nincs kedve viccelődni. Egyáltalán semmihez sincs kedve. Igen, én se, vágja rá a másik rögtön, mintha pont erre számított volna. Ez a Pintye.

Ez lenne a Pintye, villan be (K)-nak azonnal.

Ez volt a Pintye.

Nem lehet, hogy ne ez volna a Pintye.

És mosolyog rám.

Örül, baszd meg, gondolja (K), és fölpillant az órára. Mindjárt nyolc. De hát nincs is rajtam izé, hallja (K) megint a fickó hangját. A Pintye bizonytalan hangját. Ja, látom, válszolja neki (K), fogalma sincs, miért. Fogalma sincs, mit mondjon. De már kimondta. Ötven éve nem látta ezt a szerencsétlent, soha nem jutott eszébe, miért jutott volna eszébe, most meg elé áll a Moszkván, és úgy vigyorog, mint – szóval vigyorog. Ötven év maszkja mögül. És hát végül is minden hirtelen van.

(Történelem. 1962) (K) anyja református. Az apja katolikus. Nem járnak templomba. Semmi templom, semmi istenfélés, semmiféle Isten. (K) nagymamája jár református istentiszteletre, a Gorkij fasorba. (K) katolikus, legalábbis így van beírva. Bejegyezve, bejelölve stb., ezt tudja magáról. Fuksz zsidó, a Takács Döme is, (K) így tudja. Azt nem tudja, hogy honnan tudja. Az anyjától? Azt se, hogy mindez igazából mit jelent. (K) és a családja keresztények, (K) volt elsőáldozó is, aztán semmi. Nem sok minden. A szülei elkísérték őket, a hűgát és (K)-t elsőáldozni, le van fényképezve a Szent Család a templomkapunál. Vallásról nem esik szó. Otthon se, mert kommunizmus van, a kommunizmus kiszorította Istent otthonról. Beszűrődik a kommunizmus a réseken, mint a téli fagy a szobába. Bejön, mint a hideg levegő a nyitva felejtett ablakon. Fukszék zsidók, és (K) nem kérdezi meg a Fukszt erről. Kommunisták, de erről sincs szó. Fociról van szó, bár a Fuksz nem tud focizni. A Döme sem. Mert a zsidók bénák, mondja Barta (K)-nak. Hasra esnek az orrukban. A másik osztályban a Matt és a Major jól fociznak, gondolja (K), de nem mondja a Bartának, mert Barta gyűlöli Mattot és Majort. Mivel azok jól fociznak, legalább anyyira jól, mint a Barta. Vagy én, gondolja (K).

(Szerelem. 1951. 2021) ((C)) folyton félrenéz. (K) magyaráz neki, ((C)) meg közben a fiókokat húzogatója. Ki-be, és mintha ő se tudná, miért. Kihúzza a legfelső fiókot, és azonnal visszalöki. Mi a francnak ennyi papír, ez a Rózsa utcából hallatszík, közben a Beethoven hegedűverseny megy, 1951-es felvétel, Christian Ferras, Berlini Filharmonikusok, Karl Böhm vezényel.

(Költészet. 1962) (K) pipogya. Ültek egymás mellett a kanapén, (K) és egy kiscsaj. A kiscsaj kerge, (K) félős. A menő és a béna. Nem szóltak egymáshoz egy szót sem, ültek a fenekükön. A kiscsaj fészkelődik. (K) süpped. Illetve a kanapé süpped. Sötét a szoba, fáznak, legalábbis (K) fázik. Kint ragyogó napsütés. Szerintünk (K) megcsókolja a lányt?

(Háború. 1970) Pintye. Nagydarab, puhány, erős. Mulya. Jámbor barom. Ránézel, és jámbor. A magassága megfelelt, nagyjából csak ezt vizsgálhatták a válogatáskor, díszezred, egy méter nyolcvanöt körül legyenek, köptek minden másra. Kalmár őrnagy ívben kiköp a felvonulási tér kövére. Dorozsmai, a szakaszparancsnok is kiköp. Előbb a zászlóalj-péká köp, utána rövid, tiszteletteljes idő múlva a főtörzs. Kalmárt pár hónap múlva előléptetik. Alezredes. Minden este leissza magát. A laktanyában iszik, tántorogva megy végig a folyosón, könyökével eltolja magát a faltól, a laktanyakapunál az ügyeletesek még csak nem is tisztelegnek neki. Menjél, köcsög, mondja egy szakaszvezető. Kalmár vigyáz, hogy ne tántorogjon, ez még rosszabb látvány. Most már alezredes, másképp jár, nem köpköd, nincs megsértődve, így már nem. Altiszteket egy idő után nemigen léptetnek elő, az öreg Dorozsmai főtörzsrőrmestert nincs már hová léptetgetni. Alhadnagy lesz majd, ha nyugdíjazzák.

Alhadnagy, nyugdíjazzák, meghal.

Kalmár is meghal, bőven nyugdíj előtt. Egész életében célba lőtt rá az alkohol, aztán egyszer telibe trafálta.

Hašek rögtön az első lapokon lehülyézi Švejket. Úgy oldja meg, hogy a fickó hülyézzé le saját magát, jelentse ki, hogy neki papírja van erről, így egy fokkal jobb. Nem sokkal jobb, tehát egy idiótáról olvasol majd nyolcszáz oldalon keresztül, nem egészen tudod, hogy miért. Egy derék hülye kalandjai a világban, nevetgélisz rajta, meg a többi hülyén, mert körülbelül mindenki hülye vagy gazember. Pintye, a tejfehér bőrével meg az erőteljesen kiütököző szeplőivel, ahogy bizonytalanul mosolyog, nagyjából bármi történik vele és körülötte. *Nyílt, egyszerű arca csupa mosoly, mint a telihold, s csak úgy sugárzott a lelkesedéstől.* Nem, lelkes az nem volt.

És nem gyermeki, az végképp nem. *Ha úgy látod, hogy a gyerekes együgyűség egyszermind gyermeki is, hogy nem a képesség hiányzik, hanem ártatlan és igazsággal tele szív, akkor nem érzel semmiféle diadalt, és az együgyűségen való gúnyolódás átmegy az egyszerűség csodálatába.* Itt nem ez van. Mindenféle van, nagy összevisszaság.

(Háború. 2016) Őszi nyár, fekszik a függőágyon. Van függőágy, két diófa közt függ. Van két diófa, húsz év alatt nagyot nőttek, teleszórják a kertet dióval. Van egy-két maszka a zsebeiben, attól függ a maszk, melyik farmert veszi föl. Szombati foci, odaautózik, be van zárva a pálya, be is riasztózták. Átmennek Kispestre, a Tichy Lajos sporttelepre. Emlékszik Tichyre, egyszer okszival maga elé emelte a labdát, és bevágta – de kinek és mikor! De miért halt meg, illetve hogyhogy meghalt Tichy, a Göröcs, Varga Zoli és Albert Flórián? *De kinek és de miért.*

(Háború. 1972) Lépked mellette a Breier Tomi. A szabályoshoz képest túl közel. Nincs ilyen szabály, mégis betartja, aki be, körülbelül mindenki betartja, kivéve Breier. Olykor összekoccan a válluk. (K) igyekszik úgy lépni, hogy ne ütődjön össze a válla a Breierével. Meg senkiével se. Breier beszél, (K) hallja is meg nem is, attól függ. Hall folyamatosan egy duruzsoló hangot, a Breier hangja, ha odafigyel, kiveszi, hogy épp miről povedál. Valami nőről, aki valakinek a felesége. Nőkről, akikkel baszott, vagy baszna. Vagy hogy milyen tapló paraszt állatok *ezek*. Ezek – az mindenki, rajta kívül, és valószínűleg (K)-n kívül, akihez beszél. Nők, parasztok meg én. Vagyis ő.

(Polgári élet. 1986) Idegen lakások szaga. Egy kiszellőztethetetlen szoba szaga. Kibaszom ezt az almáspitét, kiabál az utcán egy nő. Bele lesz baszva a szemetesvödörbe! Ha kinyitod az ablakot és a bejárati ajtót, a huzat kivisz valamennyit a szagból. (K) kinyitja az egyik ablakot. Be van szorulva a keret, az üveg átlósan megrepedt, nekitámasztja a hüvelykujját, hogy ki ne zuhanjon a helyéből. Ha majd becsukja, visszaáll a szag, és hát nem lehet folyton szellőztetni. ((C)) pakol a konyhában. Basznak a konyhaasztalon. ((C)) apjának a lakása. A szél bevágja az ablakot, (K) látja maga előtt, ahogy a kettévált üveg egyik darabja pörögve zuhan, és beleáll a lent ácsorgó nő nyakszirtjébe.

(Háború. 1970) De, mondja neki (K). A Pintyének. Kis idő után.

De, tudom jól, ki vagy.

A fickó arcán szétterül az öröm. Miért, faképnél kellett volna hagyni? Azt kellett volna mondani neki, hogy fogalma sincs, amit már annyi embernek mondott, akikről tényleg fogalma sem volt, hogy kicsodák? Te vagy a Pintye. És kész. Azért, mert ő a Pintye! *Igazán akkor érzékeny bárki a természetes iránt, ha szorosabb vele a kapcsolata. Ez készleti igazából arra, hogy saját magában levő természetellenesre bukkanjon.* Szevasz, Pintye.

(Háború. 1970) (K) levitte a golyósórós rajt a laktanya könyvtárába. Parancs volt, ő adta ki a parancsot. Parancsolgatás, ez nem épp a kedvére való. Csinálta, különösképp nem esett nehezére, de nem élvezte. *Az élvezi, aki a gyengeséggel szemben semmi mást nem érez, csak a saját fölényét.* Mindenki érez fölényt, ha másvalakiben gyengeséget tapasztal. Az volt a parancs, hogy irány a könyvtár, és a raj

r Schwarm

levonult a könyvtárba. Jusztikának hívták a könyvtárost, az egyik főtiszt felesége. A laktanyában nincsenek nők, kivéve ezt a Jusztikát, meg a fogorvost. A fogorvos pont úgy nézett ki, mint a Fazekasné, (K) gimnáziumi történelem-tanárnője. Egyszer (K) kért engedélyt fölmenni a fogászatra, a foga, és a Fazekasné-szerű, se szó, se beszéd, kihúzta. A nem tudni, milyen -né kihúzta az egyik hátsó fogát, anélkül, hogy közölt volna vele bármit, (K) meg nem mert tiltakozni. A fogorvos csúnya volt, és gonosz. Juszti csinos. Nem szép, mégis szép, tehát szép. Kiskosztümöt hordott. (K) amikor csak tehetett, lejárt a könyvtárba, ahol egyedül lehetett lenni, meg még maximum a Jusztika. Egyszer közölte Jusztival, hogy hozza a szakaszát, mindenkinek ki kell majd vennie egy könyvet, ez lesz a parancs, ne csodálkozzon, kedves Juszti. Ezen Juszti csodálkozott. Így, csodálkozva kellett volna megbaszni, gondolta (K), de nem csinált semmit. Később, évek múlva is sokszor eszébe jutott, ahogy a Juszti elcsodálkozik, és hogy akkor mit kellett volna tennie. Átölelni.

Megfogni a kezét.

Megcsókolni a térdét.

Sírni.

De semmi nem történt, csak a kölcsönös csodálkozás. A következő nap tényleg levitte a golyósórós rajt a könyvtárba, és mindenki kikölcsönzött egy könyvet. A Beluska kettőt. *Összefolyik vidám gúny, tisztelet és bánatos érzés. Vajon az a sajnálkozás, morális jellegű szomorúság, amely a naivval kapcsolatban érzésünkbe vegyül, a naiv személynek szól-e s nem inkább nekünk, vagy helyesebben az emberiségnek általában, amelynek hanyatlására emlékeztet az ilyen alkalom.* Ő nem szeretne könyvet kivenni, mondta Pintye (K)-nak, mert még sosem olvasott könyvet. Akkor tényleg úgy *festett*, mintha Josef Ladának róla jutott volna eszébe a Švejk. Ez a rész most úgy kedélyeskedik, mint a Hašek. Sok kedély, ugyanazon az elég jó szinten, egy darabig mosolyogsz, aztán megunod. Jó vagy rossz, nagyjából mindegy, a sok az sok.

(Háború. 1970) Félig tátott száj. Pintye. Mintha a Pintye nem volna képes becsukni a száját. Ez vigyor alighanem, mi más volna. Bármi van előírva, csinálja, igyekezik, amit mondanak neki, azt rögtön végrehajtja. Rosszul. *Kényszerítve érezzük magunkat, hogy tiszteljük azt a tárgyat, amelyen mosolyogtunk azelőtt, és hogy önmagunkra vetve egyúttal egy pillantást, sajnálkozunk magunkon, mert nem hasonlítunk ama tárgyhoz.* Nem lelkesen, a vigyorgása nem arra utal, hogy jól esik neki, amit csinál. Nem utal semmire. Ilyen a képes fele, így van kivágva a szája, nem belülről jön a mosoly. Hanem kívülről? Sehonnan se jön, és lehet, hogy nincs is külön kint vagy belül, csak az arc véletlenszerű elrendezése van. A naiv, ha érzületből az, megható, de ha *fizikailag* az, akkor mulatságosnak fogod találni. Švejk mulatságos.

Egészen, amíg meg nem unod.

Amíg azt nem kezded érezni, és viszonylag gyorsan érezni fogod, hogy már nem érdekel. Unalmas, hogy jön a következő sztori, és ez *mindenkit* biztosít arról, hogy ne aggódjon, az is épp olyan mulatságos lesz, mint ami ez előtt a következő előtt következett. A Pintye is, mondjuk így, mulatságos volt sokszor. Olykor. Egyszer-kétszer, amíg ki nem fáradtál tőle, elegend nem lett belőle, és nem csak belőle, hanem abból is, hogy a többiek folyton baszogatják. Látod a fickót, a bámulatos egyszerűségét, látod a saját *előnyödet* vele szemben, és ez semmiféle örömmel vagy ilyesmivel nem tölt el. Inkább megalázónak éreznéd, de hát kiben van annyi egy ilyen helyzetben, egy kommunista hadseregben, a sorkatonaság második évének derekán, hogy pont ezzel kapcsolatban érezze magát megalázva? *A természet, a természeti iránti érdeklődés eszmei, csakis olyanok lelkében képződik meg, akik fogékonyak eszmék iránt. Legtöbbünknek pusztán csak a szenvelgés jut.* De az is jó.

A szenvelgés is jó.
Meg a csokoládés nápolyi a kantinban.
Ahogy föltapad a szájpadrásra és lehet a nyelveddel kapirgálni.

(Háború. 1970) Néhányan azzal szórakoztak, hogy éjjel körülvették a Pintye ágyát, lestedték róla a takarót, és egy T-vonalzóval emelgették a farkát. Felváltva csinálták, mindenki emelgetni akart. Pintye nem ébredt föl, hanyatt fekvé aludt, erősen horkolt. A Benyuska a felső ágyon ilyenkor mindig úgy tett, mintha semmit sem venne észre ebből. A vonalzót Kalmár őrnagy irodájából hozta ki Singhoffter, akivel a Kalmár valami miatt kivételezett. Addig tuszkolták Pintyét, amíg a hasára nem fordult, ilyenkor pedig az, akinél épp a vonalzó volt, alaposan végigvágott rajta. Aztán szétbentek, és mire a Pintye nagy nehezen magához tért, nem látott senkit. Reggel, ébresztő előtt a Singhoffter visszavitte Kalmár őrnagy vonalzóját. Mind tudták, hogy Pintye bárkit leverne közülük, és azt is tudták, hogy senkit se fog leverni. Vagy vigyorog, vagy üt. Mindig vigyorog, soha nem üt.

(Polgári élet. 1970) (K), ha kimenőt vagy kimaradást kapott, hazament, beült egy kád vízbe, evett sült csirkét, és a keresztanyjától örökölt könyveket rendezgette. Nem volt csaja. Volt egy csaja, Ági nevű, elvált, talán egy vagy két évvel idősebb, mint (K), az néha, vasárnapi látogatáskor bejött a laktanyába hozzá. A gyengélkedő fölött volt egy moziterem, nagy hodály, ilyenkor folyton vetítettek, ugyanazt a filmet tízszer, oda mentek föl a katonák a feleségükkel, mindenki baszott az *Égi bárány* alatt. Jön a Pintye neje, egy nagydarab, nagymellű csaj, nem szép, de mindenki megbámulja, aztán megy a szöveg, hogy de megbasznom a csajodat, baszd meg. Nem a csajom, hanem a feleségem, mondja a Pintye dühösen. Amennyi düh csak teli tőle. A hitvesem, morogja, nem érted? Nem sok düh, de elég. Legközelebb meg lesz baszva, mondja neki az egyik – *már nem emlékszem rá, hogy hívták*. Csordás? Börtönőr volt a váci börtönben. A hitvesed. Kati, a kis szopógép. Mari, mondja Pintye. Marika, mondja még egyszer, valamivel hangosabban, hogy már megjegyzzék végre.

(Szerelem. 1972) Ki kellett kölcsönöznie Pintyének a *Robinson Crusoe*-t. *A naivhhoz szükséges, hogy a természet győzedelmeskedjék a mesterkéeltségen, és szegyenítse meg azt.* (K) előbb arra gondolt, hogy *Švejk*, legyen mondjuk a *Švejk, egy derék katona*, az vicces. Švejk hülye, mint a pinty, ráadásul a Lada nevű illusztrátor Pintye honvédról rajzolta a figuráját. Vajon mit nem értett volna ebből a könyvből Pintye. *A naiv legnemesebb fajtája is, az érzületből fakadó naiv, mindig mosolyt kelt, hogy a magatartása ellentétes az egyszer elfogadott és elvárt formákkal,* és így tovább. Jusztika alig tudja visszatartani a nevetését, ahogy a golyószórós raj tagjai szép sorban kikölcsönöznek egy-egy könyvet a laktanya könyvtárából. (K) nézi Jusztit. Juszti (K)-ra pillant. Defoe, *Robinson*, mondja (K) Jusztinak enyhén parancsoló hangnemben, amin azonnal el is csodálkozik, és mutatja neki Pintyét. Aztán hónapokig ment az, hogy difó, de Pintye erre is csak mosolygott, és bólintott párat. Difónak csúfolták Pintyét, ezzel nem lehetett mit kezdeni. Azokkal sem, akik rájártak a Pintyére, és a Pintyével sem. Meg általában semmivel sem lehet kezdeni semmit. *A természet mindig hatni fog némileg még a legérzékletlenebb emberre is, mivel már az erkölcsinek minden emberben közös csírája elegendő ehhez.* Tiltsa be a difózást? Vagy mit tiltson be? Mi a kurva istent tiltson be?

(Háború 1971) Dorozsmai. (K) látja maga előtt a Dorozsmait. Peckes parasztember, akit a rendszer *kihazott*, de hogy honnan, arról (K)-nak fogalma sincs. Nem nyomor, nem is valami olyasmi, amit bármilyen szempontból hagyományosnak lehetne tartani. Főtörzs. Párttag, mond néhány kommunista frázist, butaságokat, baromira nem érdekli. Nem buta. Furkó, mondhatni, de nagyon nem lumpen furkóság, pont az ellenkezője, össze van szedve, kikapálták az altisztképzőben, megformázták, mint egy komputerprogramot. Már meghalt.

Régen. Böven a rendszer összezsugorlása előtt. Ha megéri, azzal nem tudott volna mit kezdeni. Akkoriban még nem volt komputer, maximum a NASA-nál vagy hol. (K) belegondol, hogy mi volt. És mi nem. Semmi nem volt, gondolja. Szabadság nem volt, se szabadság, se semmi. A hetvenes évek üresek.

1972. május 17-én szerelt le.

2010. május 17-én (K) a kocsijával balra nagy ívben befordul a Fehér Ház előtti parkolóhoz. Zuhog. 8:54, látja a telefonján, van még hat vagy hét perc a frakcióülés kezdetéig, épp időben ért ide. Esőben beáll a 11-es, ezt tudja, időben elindul, és mégsem ér oda időben. Az első frakcióülés, nem lehet késni. De miért ne késhetne? Minek ez az egész?

Miért önti el valami fura, mézízű érzés, hogy a Fehér Ház előtt fog parkolni?

Hogy az Országház épülete előtt parkolhat?

Látja a két egyenruhás parlamenti őrt, ahogy feszesen tisztelegnek, amikor megmutatja nekik a képviselői kártyáját – ez micsoda? Csorog az esőköpenyük csuklyájáról a víz. Nem látja az arcukat. Akkor érzett utoljára valami ilyesmit, amikor *mint rajparancsnok*, a golyószórós rajt leküldte a könyvtárba. Lezavarta őket a könyvtárba. Leparancsolta az *embereit* a könyvtárba, és a Pintyének ki kellett kölcsönöznie Daniel Defoe *Robinson Crusoe*-ját. De mi ez a *valami ilyesmi*? Mennyi kérdőjelet tettem ki, nem?

(Fizika. 2021) (K)-nak fekete színű a maszkja. A barátnője vette neki, mert szerinte az jól néz ki, a más színű nem oké. A fekete oké. Menő. Vajon mi lehet a Juszti-val, gondolja (K). Tartja az ujjai közt a fekete maszkját. Észrevette, hogy a kezében van, beletömködi a zsebébe. Többféle maszkja van, fehér, zöldes, sárga is, fehér csíkokkal, ki tudja, melyik honnan. Vette, kapta. A nadrágjai és a zakói zsebében tartja a maszkokat, hogy el ne felejtse valamelyiket magával vinni.

(Történelem. 2020) Furán csikordulva kanyarodik egy villamos, nem látszik a metrómegálló fölé húzott ormóttan épülettől. Átalakították a Moszkvát? Széll Kálmán, oké, az anyja is mindig Széll Kálmánt mondott, ki nem ejtette volna azt a szót, hogy Moszkva. (K) látja, hogy a Pintye beszél valamit, de nem hallja rendesen. Nem ért belőle semmit. Lehet, hogy megsüketültem, morogja maga elé. Pintyének van egy lánya. Elvált. Pintye is elvált, a lánya is elvált. A lányának is van egy lánya. Előrángat a zsebéből egy briftnit, abból előrángat egy fotót, ez a lánya, mutatja, ott mellette pedig a lányának a lánya. (K) megnézi a fotót, két testes nő egymásba karolva, mosolyognak. El van nyilván a szájuk. Klassz, mondja, szép lányok, és a Pintyére pillant. Pintye nem néz rá, a fotót nézi, mintha akkor látná először. Sötétkék mackóalsó van rajta. Hosszú másféle sötétkék szövetkabát, fején műprémes sapka, a mackóalsóból kilóg a bokája. Ez mackóalsóban van, gondolja (K), de ahogy megint odanéz, látja, hogy nem mackóalsó, hanem farmer. De miért néz oda megint? Ilyen farmerket is gyártanak, gondolja. Mindenféle farmert gyártanak. Mi van veled, kérdezi a Pintyétől, és majdnem hozzáteszi, hogy difó. Aztán mégsem teszi hozzá. ■ ■ ■

Kukorelly Endre (Budapest, 1951) Budakalászon él. Kreatív írást tanít 1994 óta, a Magyar Író Futballválogatott alapítója, 2010-től két és fél évig az LMP parlamenti képviselője volt. 30 magyar és 19 idegen nyelvű könyve jelent meg. Legutóbbi regénye: *Cé cé cé pé, avagy lassúdad haladás a kommunizmus felé* (Kalligram). Tavaly jelent meg legújabb verseskötete: *Istenem, ne romolj*.